

Obavijest ekološkim proizvođačima!

Jabučni cvjetojed (*Anthonomus pomorum* L.) maleni je insekt 3-6mm dug, obično tamno smeđe boje. Štete radi polažući jaja u pup cvijeta jabuke, kada osobito mogu biti ugroženi voćnjaci u blizini šuma.

Prezimi odrasli oblik u zaštićenim mjestima najčešće u šumama. U voćnjaku se može primijetiti krajem ožujka i početkom travnja kad temperature zraka pređu 10 °C. Nakon parenja odlaže jaja u cvjetni pup, a ubod je vidljiv u nivou čaške. Napadnuti pup posmeđi i ne otvara se. Prerezom napadnutog pupa može se uočiti malena ličinka.

Slika 1: Odrasli oblik jabučnog cvjetojeda (Preuzeto: <http://www.inra.fr/>)

Za uspješnu zaštitu protiv ovog štetnika potrebno je utvrditi prisutnost odraslog oblika u voćnjaku i njegovu brojnost što se provodi metodom otresanja grana. Metoda podrazumijeva otresanje 100 grana u kečer ili na svijetlu podlogu. Otresanje grana treba provoditi kad su temperature više od 10 °C jer je u protivnom rezultat nepouzdan.

Pragom štete smatra se prisutnost 10-40 odrasla oblika/100 grana ovisno o intenzitetu cvatnje. Ako je voćka mlada sa vrlo malo pupova prag je niži, a ako je cvatnja obilna prag štete je viši. Šteta od 10-15 % ne mora se smatrati štetom, već se može smatrati prorjeđivanjem.

Prirodni neprijatelji cvjetojeda bitno ne utječu na njegovu brojnost, pa je stoga potrebno provoditi mjere zaštite ako je utvrđen kritičan broj štetnika.

Broj tretiranja ovisi o jačini cvatnje odnosno o broju formiranih cvjetnih pupova. Ukoliko je broj cvjetnih pupova velik dovoljno je jedno tretiranje uz uključenu štetu od 10-15 %. Međutim ako je broj cvjetnih pupova manji, a voćka mlađa biti će potrebno ponoviti tretiranje.

Slika 2: Šteta od jabučnog cvjetojeda (Foto: Z.Vukov)

Za uspješnu zaštitu protiv ovog štetnika u ekološkoj proizvodnji voća koriste se pripravci na osnovi **piretrina** i **spinosada**. Moguće je koristiti i gotovi pripravak **SpruzitNeu** tvrtke Nufarm.

Tretirati na temperaturama višim od 12°C u večernjim satima kad pčele ne lete!

Napomena: Djelatna tvar spinosad registrirana je za ekološku proizvodnju u Republici Sloveniji!

Navedene djelatne tvari imaju djelovanje i na lisne uši.

Koristiti veću količinu škropiva kako bi se pripravak dobro rasporedio po pupovima voćaka.

Preporučena sredstva koristiti prema uputama proizvođača!

Osim gore navedenih gotovih pripravaka moguće je koristiti i druge pripravke koji su opisani u knjizi: „Sredstva za zaštitu biljaka u ekološkoj proizvodnji”. Autor Ivan Pelin, izdavač: OPG Pelin, tisak: Grafika, Osijek 2005.

Lovne boce za ulov cvjetojeda

Na plastičnoj boci potrebno je izrezati dva kružna otvora, jedan naspram drugog, u koja se postavi karton od role talet papira. U sredini kartona se također izrežu dva otvora, jedan naspram drugog, kako bi cvjetojed privučen mirisom upao u bocu.

U bocu zapremine 1,5 l ulije se 2 dl pripravka od klinčića i cimta.

Pripravak od klinčića i cimta

Prema Ivanu Pelinu potrebno je 5 kg šećera, 10 dg mljevenog klinčića i 10 dg mljevenog cimta prokuhati u 10 l vode. Ohlađeni pripravak procijediti i po 2 dl uliti u lovne boce boce za ulov cvjetojeda.

Tretiranje protiv insekata koji sišu i grizu

Pripravak od ljute paprike i papra

Prema Ivanu Pelinu potrebno je 0,5 kg papra u zrnu, 3 kg ljutih svježih feferona ili 1 kg sušenih feferona preliterati s 10 litara vode i kuhati do vrenja. Ostaviti da se ohladi preko noći. Pripravak od ljute paprike i papra procijediti i dodati 90 l vode. Koristi se za prskanje voćaka protiv insekata koji sišu i grizu.

***mr.sc. Zvonimir Vukov,
stručni savjetnik za integriranu i ekološku poljoprivredu
HZPSS, Područni odjel Zagrebačke županije
e-mail: Zvonimir.Vukov@hzpss.hr***